

Immunologia Mèdica

2013/2014

Codi: 102928

Crèdits: 4

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Ricardo Pujol Borrell

Correu electrònic: Ricardo.Pujol@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És aconsellable que l'estudiant hagi assolit unes competències bàsiques en Biologia cel·lular, Bioquímica i Biologia molecular

És absolutament necessari haver assolit uns coneixements suficients en:

Anatomia general i específica dels diferents òrgans i sistemes.

Fisiologia general i específica de diferents òrgans i sistemes

Objectius

1) Assolir el coneixement essencial dels elements moleculars, cel·lulars, anatòmics i del funcionament del sistema immunitari (SI) a l'individu sa.

2) Conèixer de forma general el paper del sistema immunitari en els següents processos patològics:

- a. Infeccions
- b. Al·lèrgies i mecanismes d'hipersensibilitat en general
- c. Malalties autoimmunitàries i altres malalties immunomediades
- d. Immunodeficiències
- e. Neoplàsies i malalties paraneoplàssiques immunomediades
- f. Trasplantament.

3) Comprendre els mecanismes d'actuació de les teràpies de base immunològica (vacunes, immunosupressors, immunoteràpia, ..)

4) Conèixer i entendre les proves diagnòstiques i estudis que tenen valor diagnòstic per a les patologies en les que el sistema immunitari hi està involucrat.

Competències

Medicina

- Demostrar que comprèn els mecanismes de les alteracions de l'estructura i de la funció dels aparells i sistemes de l'organisme en situació de malaltia
- Demostrar que comprèn l'estructura i funció de l'organisme humà en situació de malaltia en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que comprèn l'estructura i funció dels aparells i sistemes de l'organisme humà normal en les diferents etapes de la vida i en els dos sexes
- Demostrar que comprèn l'organització i les funcions del genoma, els mecanismes de transmissió i expressió de la informació genètica i les bases moleculars i cel·lulars de l'anàlisi genètica
- Demostrar que comprèn les ciències bàsiques i els principis en els que es fonamenten
- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà
- Demostrar que coneix els fonaments i els processos físics, bioquímics i biològics que permeten comprendre el funcionament de l'organisme i les seves alteracions
- Demostrar que coneix i comprèn les funcions i interrelacions dels aparells i sistemes en els diversos nivells d'organització, els mecanismes homeostàtics i de regulació, així com les seves variacions derivades de la interacció amb l'entorn
- Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament sustentant les decisions amb la millor evidència possible i un enfocament multidisciplinari basat en les necessitats del pacient i que impliqui tots els membres de l'equip de salut, així com l'entorn familiar i social
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica

Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar un nivell bàsic d'habilitats de recerca.
2. Descriure els peculiars mecanismes genètics que generen gens singulars a cada limfòcit durant el seu desenvolupament.
3. Descriure els principis terapèutics aplicables a les malalties immunomediades.
4. Descriure la posició i els objectius de la immunologia entre les ciències bàsiques de la salut.
5. Descriure la posició i objectius de la immunologia entre les ciències bàsiques de la salut.
6. Descriure les principals formes d'immunoteràpia preventiva, especialment les vacunes i el mecanisme pel qual confereixen protecció.
7. Diferenciar les funcions del sistema immunitari i la manera com interacciona amb els altres aparells i sistemes i amb els gèrmens de l'entorn per desenvolupar una resposta immunitària de defensa
8. Enumerar les principals lesions i canvis funcionals que el sistema immunitari pot originar
9. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
10. Identificar el paper de les estructures disperses del sistema immunitari i els seus òrgans difusos en l'ontogènia de les cèl·lules del sistema immunitari.
11. Identificar els principals mecanismes pels quals el sistema immunitari pot donar lloc a malalties o contribuir-hi
12. Identificar les indicacions de les proves immunològiques.
13. Identificar les malalties paradigmàtiques dels diferents tipus de malalties immunomediades
14. Interpretar en el context fisiològic i patològic les principals tècniques aplicables per determinar l'estat del sistema immunitari i per diagnosticar les malalties immunomediades.
15. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a

l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.

16. Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.

17. Relacionar la disfunció genètica amb el fenotip patològic.

Continguts

Continguts de l'assignatura per unitats didàctiques

Bloc1 Immunologia bàsica

UD1 Introducció a la immunologia

UD2 Immunitat Natural

UD3 Els receptors clonals i els seus lligands

UD4 Cels del sistema immune

UD5 La resposta immunitaria, regulació i efectors

Bloc 2 Immunopatologia

UD6 La resposta immune en el organisme sencer i en les malalties

UD7 Les respostes immunes en situacions clíniques especials

UD8. Proves diagnostiques en immunologia clínica

UD9. Teràpies basades en immunologia

Metodologia

Metodologia

Es tracta d'una assignatura que es desenvolupa durant un temps molt breu, s'ha cuidat que a mesura que s'exposen i discuteixen els conceptes en classes i seminaris es vagin realitzant treballs a lliurar al campus virtual i es contestin qüestionaris en línia. Al final del curs els coneixements s'aplicaran als casos pràctics.

Serà per tant molt important la feina diària de l'alumne que reforci els conceptes discutits presencialment amb els exercicis a casa.

L'experiència en altres centres europeus i la pròpia dels cursos anteriors a la UAB ha demostrat un alt grau d'èxit en la consecució dels objectius docents si se segueix el ritme d'activitats proposades,

Aquesta Guia descriu el continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups de pràctiques, distribució en el calendari i dates de revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDDHH), que ho explicaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través del professors responsables de l'assignatura a les UDDHH.

Per el curs 2013-2014, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDDHH son:

Departament(s) responsable(s): Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia

Responsable de Facultat: Ricardo Pujol

Responsables UDDHH

UD Vall d'Hebron: Ricardo Pujol

UD Germans Trias i Pujol: Eva Martinez Cáceres

UD Sant Pau: Oscar de la Calle

UD Parc Taulí: Maria José Amengual

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	26	1,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17
Practiques d'aula amb presentació de casos clínics paradigmàtics i demostracions al laboratori dels mitjans diagnòstic aplicats	6	0,24	8, 9, 11, 12, 13, 14
Seminaris resolució dubtes i autoevaluació	1	0,04	2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17
Seminaris de temes complexos amb preparació per grups i discussió	2	0,08	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17
Tipus: Supervisades			
Exercicis, questionaris i treballs lliurats i corregits al Campus Virtual	10	0,4	3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14
Tipus: Autònomes			
Estudi individual, consulta de la bibliografia, preparació dels temes, resolució dels problemes proposats pel professor i realització de treballs	50	2	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17

Avaluació

Examen parcial de l'assignatura incloent el qüestionari de respostes múltiples (60) i preguntes curtes (4) amb una ponderació del 60% i 40% respectivament, i en conjunt l'examen representa el 75% de la nota de l'assignatura; el 25% restant es per les activitats de formació continuada: exercicis, qüestionaris i formularis.

Per aprovar l'assignatura caldra assolir una nota mínima de 4,5 a l'examen parcial

Les practiques son de caràcter obligatori

A mes a mes el alumnes suspesos per curs podran optar a una re-avaluació sempre que tinguin les practiques aprovades. La re-avaluació consta d'un examen de preguntes cortas que inclou totes les unitats didàctiques (incloent practiques)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial combinat test i preguntes curtes	75	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Exercicis i treballs lliurats i corregits al Campus Virtual	15	2	0,08	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Resposta formularis als seminaris i practiques (obligatori)	5	0,5	0,02	1, 3, 6, 9, 12
Resposta questionaris on line	5	0,5	0,02	2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 17

Bibliografia

Textes que es seguiran:

Kuby - Immunology. 6 edició (2007). Ed. WH Freeman. En cas de dificultat amb l'anglès es pot usar "Inmunología" de Kuby, 6ª edició (2007). Ed. McGraw-Hill.

Introduccion a la inmunologia humana. Leonardo Fainmboin, Panamericana Editorial Médica, 2011. Amb access on line per estudiants

Abul K. Abbas, Andrew H. Lichtman, and Shiv Pillai. Cellular and Molecular Immunology: with. 7th ed. Saunders, 2011. Amb access on line per estudiants; també en castellà

Altres textos de qualitat,

Lecture Notes: Immunology Ian Todd and Gavin Spickett Wiley-Blackwell. 2011

Murphy, Kenneth. Janeway's Immunobiology. 8th ed. Garland Science, 2011.

Roitt's Essential Immunology, Peter J. Delves, Seamus J. Martin, Dennis R. Burton, Ivan M. Roitt Wiley-Bolcall, 2011

Immunologia Celular y Molecular A. Abbas. 6 edició (2008) Ed. Elsevier (en castellà).

Immunobiology. Ch. Janeway. 7a edició (2007). Ed Garland Science

Textes de consulta

Fundamental Immunology. WE. Paul. 6a edició (2008). Ed. Lippincot Villiams & Wilkins (per consultes en profunditat)

Clinical Immunology, Principles and Practice. Robert R Rich. Mosby, 2008

També es recomanen els apartats dedicats a la Immunologia dels textos de Medicina:

Medicina Interna. Farreras. 17 edició (2012). Ed. Elsevier

Recursos a la xarxa

Classes d'immunologia al aula moodle PFED:MO01339, al campus virtual de la UAB.

Harrison's online, part dedicada al sistema immunitària
<http://www.accessmedicine.com/content.aspx?aid=2858331>. (Ordenadors biblioteca UAB)

Texte del departament d'Immunologia, Universitat de Cordoba, España,
<http://www.uco.es/grupos/immunologia-molecular/immunologia> (accés lliure)

<http://www.roitt.com>, Figures, questionaris de auto- aprenentatge,

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/bv.fcgi?rid=imm>

És el text d'Immunobiology de Janeway, accessible per consultes, en anglès

<http://pathmicro.med.sc.edu/book/immunol-sta.htm>

Texte on line pel estudiants d'immunologia de la Escola de Medicina de la Universitat de South Carolina

i naturalment....podeu trobar molta informació a la Wiquipèdia i als portals de la Societat Catalana d'Immunologia: www.sci.cat